

نام ونام خانوادگی:	آموزش و پرورش خراسان جنوبی آموزش و پرورش شهرستان زیرکوه دبیرستان نمونه پروین اعتصامی نوبت دوم/خردادماه	تعداد صفحه:	محل مهر مدرسه
درس: علوم وفنون 1 پایه: دهم رشته: انسانی		تاریخ امتحان:	زمان: 70 دقیقه

ردیف	سئوالات	بارم
1	الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (4 نمره) جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید الف- شیوه بیان هر نویسنده یا شاعر ..... اوست. ب- ویژگی اصلی نثر ..... به کار گیری سجع است . پ- ..... برای ایجاد حومت مستقل وتضعف بغداد زبان فارسی دری را زبان رسمی اعلام کرد ت) فرمان ها ونامه های شاهان هخامنشی به خط..... نوشته شده است	1
	2- درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص) ، (غ) مشخص نمایید. الف- از مضامین شعر شاعران سده پنجم و ششم، می توان به بدبینی شاعران نسبت به دنیا و بریدن از آن اشاره کرد. ب- براساس نظریه ارسطو طبقه بندی شعر براساس محیط جغرافیایی و یا براساس موضوع و... است . پ- در سده پنجم و ششم گسترش عرفان و تصوف ، همچنین شکل گیری دولت سلجوقی سبب توجه نویسندگان به فارسی شد . ت) رودکی و شهید بلخی، استحکام بخش اشعار تعلیمی هستند.	1
	3- به سوالات پاسخ دهید الف) نقش امرای سامانی در ترویج ترکیب تازه از هویت فرهنگی را بنویسید. ب) دومورد از ویژگی های فکری سبک خراسانی را بنویسید. ج) دو مورد از ویژگی های ادبی سبک قرن 5 و 6 را بنویسید.	1 0/5 0/5
2	موسیقی شعر (6 نمره) 4- درستی و نادرستی عبارات های زیر را مشخص کنید . الف- هجای پایانی اوزان شعر فارسی ، همیشه کوتاه است ب) به مشخص کردن هجاهای شعر، تقطیع هجایی می گویند.	0/5
	5- واژه "کار آزموده" را یک بار با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه بنویسید و علامت های هجایی آن را بنویسید	1
	6- با توجه به بیت "بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست" الف - کلمات قافیه را بنویسید. ب - ردیف کدام کلمات است. پ - قافیه طبق کدام قاعده است؟ ت - حرف روی را مشخص نمایید.	1
	7- بیت های زیر را از نظر وزن وحس حال وفضای عاطفی بررسی کنید الف) ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده ای مرحبا ب) بیاتا همه دست نیکی بریم جهان جهان را به بد نسپریم	1

2	8- بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تقطیع کنید سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید "آینه ار نقش تو بنمود راست خودشکن آینه شکستن خطاست"
0/5	9- برای کاربردهای گوناگون (صامت-مصوت) هریک ازواج های زیر نمونه ای بنویسید "و" "ی"
1/5	(ج) زیبایی شناسی (6نمره) 10- بیت زیر موازنه است یا ترصیع؟ چرا؟ (نوع سجع ها را در دو مصرع مشخص کنید) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد
1	11- در عبارات زیر، سجع را بیابید و نوع سجع ها را نیز بنویسید. الف- منتّ خدای را عزّ وجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. ب - دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند نشاید که به یک دم بیازارند.
1/5	12- در ابیات زیر نمونه های واج آرای و واژه آرای را تعیین کنید. - هر کجا دردی است درمانیش هست درد عشق است آنکه درمانیش نیست - رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود - زین بی خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند
0/5	13- دو کلمه بنویسید که با کلمه "بهاران" سجع متوازن داشته باشد
1/5	14- در ابیات زیر جناس و نوع آن را مشخص کنید - به جفایی وقفایی نرود عاشق صادق مژه برهم نزند گر بزنی تیروسنانش - هر که گوید کلاغ چون باز است نشنوندش که دیده ها باز است - ای دلیل دل گم گشته ،خدا را مددی که غریب ار نبرد ره ،به دلالت برود
1/5	کالبد شکافی نظم و نثر (4 نمره) 15- ابیات زیر را بخوانید و از دید قلمرو فکری ،ادبی،زبانی بررسی کنید(هر کدام دو مورد) امسال تازه روی تر آمد همی بهار هنگام آمدن نه بدین گون بود پار پارازره اندر آمد چون مفلسی غریب بی فرش و بی تجمل و بی رنگ و بی نگار از کوه تا به کوه بنفشه ست و شنبلید از پشته تا به پشته سمن زار و لاله زار
2	16- ابیات زیر را از نظر ویژگی های فکری و ادبی بررسی کنید.(هر کدام دو مورد) (ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری))
0/5	17- شعر زیر را بخوانید و دو مورد از ویژگی های زبانی آن را استخراج کنید نکوهش مکن چرخ نیلوفری بزون کن زسر باد خیره سری را چوتو خود کنی اختر خویش را بد مدار از فلک چشم نیک اختری را به چهره شدن چون پری کی توانی به افعال مانده شو مرپری را
20	تنت به ناز طبیبان نیازمند مباد

جمع